

Hoge commissaris te Djakarta (Lamping) aan minister van Buitenlandse Zaken (Stikker), 16 mei 1951

Mede voor Peters.

Na door Schürmann telefonisch te zijn ingelicht ben ik zo spoedig mogelijk naar Djakarta teruggekeerd om de aangelegenheid Krijgsman persoonlijk verder te behandelen. Na mij door mijn medewerkers van de loop van de zaken op de hoogte te hebben laten stellen en Krijgsman te hebben gehoord, vroeg ik via mijn en zijn secretaris een onderhoud aan met de Minister van Buitenlandse Zaken 'zo spoedig mogelijk'. Het antwoord luidde 'morgenochtend 10 uur'. Ik liet daarna de Chef Politieke Zaken van het HC de Chef Protocol opbellen met de mededeling, dat ik gaarne de Minister nog vandaag wilde spreken op elk uur dat de Minister zou schikken. Er werd geantwoord, dat de Minister het dossier van Defensie wachtende was, na kennisneming waarvan hij mij onmiddellijk zou ontvangen om mij aan de hand van dit dossier te woord te kunnen staan. Of dit vandaag zou zijn werd daarbij in het midden gelaten. Ik liet de Chef Protocol weten, dat ik de Minister van Buitenlandse Zaken toch gaarne vandaag nog wilde spreken wederom met het verzoek mij het uur op te willen geven waarop de Minister van BZ mij zou kunnen ontvangen. Ik gaf hierbij tevens te kennen, dat ik niet van mening was, dat kennisneming van het dossier door de Minister nodig was om mij te kunnen ontvangen (doel mijn demarche gold immers de arrestatie van een ambtenaar van het HC met consulaire status en geen bespreking van de redenen der arrestatie). De Minister liet mij daarop weten dat hij mij om 1 uur zou ontvangen.

Ik verklaarde tegenover de Minister, dat ik mij het standpunt van mijn Regering, die over het geval Krijgsman ingelicht was, uiteraard moest voorbehouden, maar dat ik het mijn plicht achtte, reeds in dit stadium protest aan te tekenen tegen deze schending van de diplomatieke immuniteit. Het gold hier een der door alle staten erkende volkenrechtelijke beginselen, nodig om vreemde diplomaten het werken mogelijk te maken. Waar het hier een aangelegenheid betrof van belang voor alle in Indonesië werkzame diplomaten, stelde ik mij voor de Doyen van het verloop der zaken op de hoogte te stellen.

Met name maakte ik bezwaar tegen afwijzing van het verzoek van Krijgsman om, voordat hij gevankelijk weggevoerd werd, telefonisch contact met de Hoge Commissaris op te mogen nemen.

Subardjo sprak niet tegen en gaf te kennen het met mij eens te zijn. Wel maakte hij bezwaar toen ik opmerkte dat avant de arrestatie overleg gepleegd tussen Defensie en Luar Negeri.

Had men bezwaren tegen Krijgsman, dan had de Minister deze te mijner kennis moeten brengen, wat ook door Subardjo werd toegegeven. De drie door mij aan Subardjo genoemde beschuldigingen zouden volgens Krijgsman zijn

1. dat Krijgsman KL-dossiers betreffende immigratie- en emigratie-aangelegenheden onder zijn berusting had gehouden;
2. dat hij als ambtenaar van het HC rechtstreeks contact hield met functionarissen van Indonesische departementen;
3. dat Krijgsman na de soevereiniteitsoverdracht was doorgegaan met een regeling waar de eindbeslissing bij de HVK lag.

In dit verband ga ik op deze kant van de zaak niet in, evenmin als Subardjo die zich, overigens terecht, beriep op zijn onbekendheid met dossiers.

Ik eindigde ons korte gesprek met verwijzing naar de afzichtelijke moord op drie Nederlanders, gerapporteerd in mijn 45 'geen aangenaam begin voor samenwerking met nieuwe ministerie'.